

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (ketvirtoji kolegija) SPRENDIMAS

2017 m. balandžio 26 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Transportas — Kelių transportas — Vairuotojo pažymėjimas — Direktyva 2006/126/EB — 13 straipsnio 2 dalis — Sąvoka „iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti“ — Nacionalinės teisės aktas, kuriuo perkeliama ši direktyva — Įpareigojimas asmenims, iki įsigaliojant šiam teisės aktui turėjusiems leidimą vairuoti mopodus be vairuotojo pažymėjimo, įgyti vairuotojo pažymėjimą“

Byloje C-632/15

dėl *Înalta Curte de Casație și Justiție* (Aukščiausiasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas, Rumunija) 2015 m. lapkričio 12 d. sprendimu, kurį Teisingumo Teismas gavo 2015 m. lapkričio 30 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Costin Popescu

prieš

Guvernul României,

Ministerul Afacerilor Interne,

Direcția Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor,

Direcția Rutieră,

Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și Înmatriculare a Vehiculelor

TEISINGUMO TEISMAS (ketvirtoji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkas T. von Danwitz, teisėjai E. Juhász (pranešėjas), C. Vajda, K. Jürimäe ir C. Lycourgos,

generalinis advokatas H. Saugmandsgaard Øe,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— paties C. Popescu,

* Proceso kalba: rumunų

- Rumunijos vyriausybės, atstovaujamos R.-H. Radu, O.-C. Ichim ir E. Gane,
- Slovakijos vyriausybės, atstovaujamos B. Ricziová,
- Europos Komisijos, atstovaujamos L. Nicolae ir J. Hottiaux,

susipažinęs su 2016 m. lapkričio 24 d. posėdyje pateikta generalinio advokato išvada,
priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 403, 2006, p. 18), visų pirma jos 13 straipsnio 2 dalies, siejamos su 5 konstatuojamąja dalimi, išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant Costin Popescu ir *Guvernul României* (Rumunijos vyriausybė), atstovaujamos *Secretariatul General al Guvernului* (Vyriausybės Generalinis sekretoriatas), *Ministerul Afacerilor Interne* (Vidaus reikalų ministerija), *Direcția Regim Permise de Conducere și înmatriculare a Vehiculelor* (Vairuotojo pažymėjimų ir transporto priemonių registravimo direkcija), *Direcția Rutieră* (Kelių direkcija) ir *Serviciul Public Comunitar Regim Permise de Conducere și înmatriculare a Vehiculelor* (Valstybinė vairuotojo pažymėjimų ir transporto priemonių registravimo tarnyba) ginčą dėl asmenims, kuriems iki nacionalinės teisės akto, kuriuo į nacionalinę teisę perkelta Direktyva 2006/126, įsigaliojimo buvo leidžiama vairuoti mopetus neturint vairuotojo pažymėjimo, nustatytos pareigos gauti tokį pažymėjimą, kad galėtų ir toliau vairuoti šias transporto priemones.

Teisinis pagrindas

Sjungos teisė

- 3 Direktyvos 2006/126 2 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Vairuotojo pažymėjimų taisyklės

– pagrindinis bendros transporto politikos elementas siekiant pagerinti kelių eismo saugumą, taip pat palengvinant laisvą asmenų, apsigyvenančių kitoje valstybėje narėje nei pažymėjimą išdavusioji, judėjimą <...>“

- 4 Pagal šios direktyvos 5 konstatuojamąją dalį ši direktyva neturėtų pažeisti iki jos taikymo datos suteiktos arba įgytos teisės vairuoti.
- 5 Minėtos direktyvos 8 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„Dėl kelių eismo saugumo turėtų būti nustatyti minimalūs vairuotojo pažymėjimo išdavimo reikalavimai. Reikėtų suderinti vairuotojams privalomus išlaikyti egzaminus ir vairuotojo pažymėjimų išdavimo standartus. Šiuo tikslu reikia nustatyti su motorinių transporto priemonių vairavimu susijusias žinias, įgūdžius ir elgseną, taip pat nustatyti vairavimo egzamino struktūrą atsižvelgiant į šias sąvokas ir iš naujo nustatyti minimalias fizinio ir psichinio tinkamumo vairuoti šias transporto priemones normas.“

6 Pagal šios direktyvos 13 konstatuojamąją dalį įvedus mopedų kategorijos vairuotojo pažymėjimus ypač pagerės kelių eismo saugumas jauniausiems vairuotojams, kurie, statistikos duomenimis, eismo įvykių metu nukenčia labiausiai.

7 Direktyvos 2006/126 16 konstatuojamoji dalis suformuluota taip:

„[1991 m. liepos 29 d. Tarybos direktyvoje 91/439/EEB dėl vairuotojo pažymėjimų (OL L 237, 1991, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 7 sk., 1 t., p. 317)] nustatyto pavyzdžio vairuotojo pažymėjimas turėtų būti pakeistas vieningu pavyzdžiu, kuris būtų plastikinės kortelės pavidalo. Tuo pat metu šio pavyzdžio pažymėjimas turi būti pritaikytas atsižvelgiant į naujos mopedų kategorijos vairuotojo pažymėjimo ir naujos motociklų kategorijos vairuotojo pažymėjimo įvedimą.“

8 Šios direktyvos 4 straipsnyje „Kategorijos, sąvokų apibrėžimai ir minimalus amžius“ numatyta:

„1. 1 straipsnyje numatytas vairuotojo pažymėjimas leidžia vairuoti toliau apibrėžtų kategorijų variklio varomas transporto priemones. Jis gali būti išduodamas asmenims, sulaukusiems kiekvienai kategorijai nurodyto minimalaus amžiaus. „Variklio varoma transporto priemonė“ – bet kokia savaeigė transporto priemonė, važiuojanti keliu savarankiškai, išskyrus bėgiais važiuojančią transporto priemonę.

2. Mopedai:

AM kategorija

— dviratės ar triratės transporto priemonės, kurių didžiausias projektinis greitis neviršija 45 km/h, kaip apibrėžta 2002 m. kovo 18 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2002/24/EB dėl dviračių ir triračių motorinių transporto priemonių tipo patvirtinimo[, panaikinančios Tarybos direktyvą 92/61/EEB (OL L 124, 2002, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 13 sk., 29 t., p. 399)], 1 straipsnio 2 dalies a punkte (išskyrus tas, kurių didžiausias projektinis greitis mažesnis arba lygus 25 km/h), ir lengvieji keturračiai motociklai, kaip apibrėžta Direktyvos 2002/24/EB 1 straipsnio 3 dalies a punkte,

— nustatytas minimalus amžius gauti AM kategorijos vairuotojo pažymėjimą yra 16 metų;

<...>“

9 Direktyvos 2006/126 7 straipsnyje „Pažymėjimų išdavimas, galiojimas ir atnaujinimas“ nurodyta:

„1. Vairuotojo pažymėjimai yra išduodami tik tiems kandidatams į vairuotojus, kurie:

a) išlaikė įgūdžių ir elgsenos patikrinimo bei teorijos egzaminus ir atitinka medicininius reikalavimus pagal II ir III priedų nuostatas;

b) išlaikė tik AM kategorijai būtiną teorijos egzaminą; valstybės narės gali reikalauti, kad kandidatai laikytų įgūdžių ir elgsenos patikrinimo egzaminą, taip pat atliktų medicininį patikrinimą šios kategorijos vairuotojo pažymėjimui gauti;

[Prie] [šios] kategorij[os] priskiriamiems triračiams ir keturračiams motociklams valstybės narės gali nustatyti konkretų įgūdžių ir elgsenos patikrinimo egzaminą. Siekiant atskirti AM kategorijai priklausančias transporto priemones, į vairuotojo pažymėjimą gali būti įrašomas nacionalinis kodas.

<...>“

- 10 Direktyvos 2006/126 13 straipsnis „Ne Bendrijos pavyzdžio pažymėjimų atitikmenys“ suformuluotas taip:

„1. Pritarus Komisijai valstybės narės nustato prieš šios direktyvos įgyvendinimą įgytų teisių ir 4 straipsnyje apibrėžtų kategorijų atitikmenis.

Pasikonsultavusios su Komisija valstybės narės savo nacionalinės teisės aktuose gali daryti pakeitimus, reikalingus 11 straipsnio 4, 5 ir 6 dalių nuostatomis įgyvendinti.

2. Bet kuri iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti negali būti atimta arba kitaip apribota pagal šios direktyvos nuostatas.“

- 11 Direktyvos 2006/126 16 straipsnio „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ 1 ir 2 dalyse valstybėms narėms nustatyta pareiga, pirma, ne vėliau kaip iki 2011 m. sausio 19 d. priimti ir paskelbti įstatymus ir kitus teisės aktus, būtinus, kad būtų laikomasi minėtoje direktyvoje nurodytų nuostatų, įskaitant jos 4 straipsnio 1 ir 2 dalis, 7 straipsnio 1 dalies b punktą ir 13 straipsnį, ir, antra, perkeltas nuostatas taikyti nuo 2013 m. sausio 19 d.

Rumunijos teisė

- 12 *Legea Nr. 203/2012 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului Nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice* (Įstatymas Nr. 203/2012, iš dalies keičiantis ir papildantis Nepaprastąjį vyriausybės potvarkį Nr. 195/2002 dėl eismo viešuosiuose keliuose, 2012 m. lapkričio 12 d. *Monitorul Oficial al României*, Nr. 760), kuriuo į Rumunijos teisę perkeltos kai kurios Direktyvos 2006/126 nuostatos, taikomas nuo 2013 m. sausio 19 d. Šiuo įstatymu buvo iš dalies pakeistas *Ordonanța de urgență a Guvernului Nr. 195/2002 privind circulația pe drumurile publice* (Nepaprastasis vyriausybės potvarkis Nr. 195/2002 dėl eismo viešuosiuose keliuose, 2006 m. rugpjūčio 3 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 670, toliau – OUG Nr. 195/2002) ir šio nepaprastojo potvarkio įgyvendinimo reglamentas, patvirtintas *Hotărârea Guvernului Nr. 1391/2006* (Vyriausybės sprendimas Nr. 1391/2006, 2006 m. spalio 26 d. *Monitorul Oficial al României*, I dalis, Nr. 876).

- 13 Siekiant užtikrinti minėtos direktyvos perkėlimą buvo panaikintos OUG Nr. 195/2002 įgyvendinimo reglamento 160 ir 161 straipsnių nuostatos, susijusios su mopedais.

- 14 Iki įsigaliojant Įstatymui Nr. 203/2012, OUG Nr. 195/2002 įgyvendinimo reglamento 160 straipsnio 2 dalyje buvo numatyta, kad „vairuotojo pažymėjimo neturintys asmenys gali viešuosiuose keliuose vairuoti mopedus, tik jei gali pateikti dokumentą, patvirtinantį, kad baigė kelių eismo taisyklėse numatytą mokymą leidimą rengti motorinių transporto priemonių vairuotojus turinčioje įstaigoje“.

- 15 Šio įgyvendinimo reglamento 161 straipsnio 2 dalyje iki įsigaliojant Įstatymui Nr. 203/2012 buvo nurodyta, kad „važiuodami viešaisiais keliais dviratininkai privalo su savimi turėti tapatybės kortelę, o mopedų vairuotojai – ir kelių eismo taisyklių mokymo kursų baigimo pažymėjimą, ir transporto priemonės registracijos liudijimą“.

- 16 OUG Nr. 195/2002 6 straipsnio 6 ir 21 punktuose apibrėžtos sąvokos „motorinė transporto priemonė“ ir „mopedas“. Šiame straipsnyje nurodyta, kad „mopedai <...> laikomi motorinėmis transporto priemonėmis“, o lengvieji keturračiai motociklai „[p]rilyginami mopedams“.

- 17 OUG Nr. 195/2002 20 straipsnio 1–3 dalys suformuluotos taip:

„1. Kad galėtų vairuoti viešuosiuose keliuose motorines transporto priemones, tramvajus, traktorius, naudojamus išimtinai žemės ir miškų ūkiuose, ar savaeiges mašinas, vairuotojai turi turėti atitinkamą vairuotojo pažymėjimą.

2. Vairuotojo pažymėjimai išduodami vairuoti šių kategorijų transporto priemonės: AM <...>

3. Šio straipsnio 2 dalyje numatytos transporto priemonių, kurias vairuoti išduodami vairuotojo pažymėjimai, kategorijos apibūdintos 1 priede.“

18 OUG Nr. 195/2002 1 priede išvardytos transporto priemonių, kurias vairuoti išduodamas vairuotojo pažymėjimas pagal jo 20 straipsnio 2 dalį, kategorijos. Minėto priedo a punkte „AM kategorija“ apibrėžta kaip apimanti „mopedus“.

19 OUG Nr. 195/2002 23 straipsnio 1 ir 9 dalyse nustatyta:

„1. Teisė vairuoti motorinę transporto priemonę <...> viešuosiuose keliuose suteikiama tik galiojančią ir vairuojamos transporto priemonės kategoriją atitinkančią vairuotojo pažymėjimą turintiems asmenims arba bet kuriam asmeniui, vietoj vairuotojo pažymėjimo galinčiam pateikti dokumentą, kuriuo jam leidžiama važiuoti viešaisiais keliais.

<...>

9. Egzaminą, skirtą vairuotojo pažymėjimui gauti, sudaro teorinė žinių patikrinimo užduotis ir praktinė įgūdžių ir elgsenos patikrinimo užduotis, atitinkančios prašomo išduoti pažymėjimo kategoriją. Praktinė užduotis AM kategorijos atveju apima tik įgūdžių patikrinimą tam tikslui įrengtose aikštelėse. Vairuotojo pažymėjimo išdavimo sąlygos nustatomos reglamente.“

Pagrindinės bylos faktinės aplinkybės ir prejudicinis klausimas

20 C. Popescu turi L 6^e kategorijos *Aixam* markės lengvojo keturračio, prilyginamo mopedui, registracijos liudijimą ir kelių eismo taisyklių mokymo kursų baigimo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti mopedus viešuosiuose keliuose. Minėtų dokumentų, kurie jam buvo išduoti 2010 m., pakako, kad jis galėtų važinėti tokia transporto priemone, remiantis 2013 m. sausio 19 d. galiojusios redakcijos OUG Nr. 195/2002 įgyvendinimo reglamento 160 ir 161 straipsniais.

21 Nuo 2013 m. sausio 19 d. pagal Įstatymą Nr. 203/2012, kuriuo iš dalies pakeistas OUG Nr. 195/2002, kad į nacionalinę teisę būtų perkeltos tam tikros Direktyvos 2006/126 nuostatos, norint Rumunijoje vairuoti mopedus arba jiems prilyginamas transporto priemones viešuosiuose keliuose, reikia gauti vairuotojo pažymėjimą.

22 C. Popescu *Curtea de Apel București* (Bukarešto apeliacinis teismas, Rumunija) pateikė skundą, nukreiptą prieš kelias nacionalines institucijas, siekdamas, kad jo teisė vairuoti mopedus viešuosiuose keliuose, įgyta iki 2013 m. sausio 19 d., būtų pripažinta po šios datos ir jam nereikėtų atlikti papildomų formalumų, o kompetentinga institucija išduotų dokumentą, kuriuo būtų patvirtinta ši teisė. Grįsdamas savo apeliacinį skundą jis teigė, kad pagal Įstatymą Nr. 203/2012 nustatyta nauja tvarka prieštarauja minėtos direktyvos nuostatoms.

23 C. Popescu taip pat pareiškus OUG Nr. 195/2002 nuostatų, iš dalies pakeistų Įstatymu Nr. 203/2012, neatitiktimi Konstitucijai grindžiamą prieštaravimą, *Curtea de Apel București* (Bukarešto apeliacinis teismas) kreipėsi į *Curtea Constituțională* (Konstitucinis Teismas, Rumunija).

24 2013 m. gruodžio 5 d. sprendimu *Curtea Constituțională*, nurodęs, kad Sąjungos teisės normų aiškinimas nepatenka į jo kompetenciją ir kad ši prerogatyva priklauso tik Europos Sąjungos Teisingumo Teismui, atmetė neatitiktimi Konstitucijai grindžiamą prieštaravimą kaip nepagrįstą remdamasis tuo, kad C. Popescu nurodytos nacionalinės teisės nuostatos atitinka Rumunijos Konstituciją.

- 25 Remdamasis minėtu sprendimu *Curtea de Apel București* (Bukarešto apeliacinis teismas) pripažino C. Popescu apeliacinį skundą nepriimtinu.
- 26 C. Popescu pateikė kasacinį skundą *Înalta Curte de Casație și Justiție* (Aukščiausiasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas, Rumunija), tvirtindamas, kad Įstatymo Nr. 203/2012 nuostatos neatitinka Direktyvos 2006/126 5 konstatuojamosios dalies ir 13 straipsnio 2 dalies, pagal kurią jokia iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti negali būti atimta arba kitaip apribota pagal šios direktyvos nuostatas.
- 27 Atsiliepime į šį skundą *Inspectoratul General al Poliției Române* (Rumunijos policijos generalinė inspekcija) tvirtino, jog Įstatymu Nr. 203/2012 padaryti daliniai OUG Nr. 195/2002 pakeitimai, susiję su reikalavimu, kad mopedų vairuotojai gautų pažymėjimą, grindžiami siekiu padidinti saugumą keliuose ir sumažinti avarijų, kurias sukelia ar kuriose nukenčia mopedų vairuotojai, skaičių ir padarinius, nustačius pareigą vairuotojams įgyti būtinų teorijos žinių ir praktinių įgūdžių per atitinkamus mokymo kursus.
- 28 Tokiomis aplinkybėmis *Curte de Casație și Justiție* (Aukščiausiasis Kasacinis ir Teisingumo Teismas) nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar pagal [Direktyvos 2006/126] nuostatas leidžiama Rumunijai įpareigoti mopedų vairuotojus, turinčius oficialų dokumentą, suteikiantį teisę iki 2013 m. sausio 19 d. vairuoti viešuosiuose keliuose, atlikti užduotis ir išlaikyti panašius į kitų motorinių transporto priemonių vairavimo egzaminus bei gauti vairuotojo pažymėjimą, kad galėtų ir toliau vairuoti mopedus po 2013 m. sausio 19 d.?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 29 Savo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia išsiaiškinti, ar Direktyvos 2006/126 nuostatos, visų pirma jos 13 straipsnio 2 dalis, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas draudžiamas nacionalinės teisės aktas, priimtas siekiant perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę, pagal kurią nebeleidžiama vairuoti mopedų neturint vairuotojo pažymėjimo, išduodamo išlaikius egzaminus ar perėjus patikrinimus, panašius į tuos, kurių reikalaujama norint vairuoti kitas motorines transporto priemones.
- 30 Minėtos direktyvos 13 straipsnio 2 dalyje nurodyta, kad bet kuri iki 2013 m. sausio 19 d. suteikta teisė vairuoti negali būti atimta arba kitaip apribota pagal šios direktyvos nuostatas, o jos 5 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad ji neturėtų pažeisti iki jos taikymo datos suteiktos arba įgytos teisės vairuoti.
- 31 Šiuo klausimu C. Popescu teigia, kad priimant Įstatymą Nr. 203/2012, kuriuo į Rumunijos teisę perkelta Direktyva 2006/126, negalėjo būti pažeistos turėtos teisės, įgytos prieš įsigaliojant šiam įstatymui. Jo teigimu, šios direktyvos 13 straipsnio 2 dalis turi būti aiškinama kaip apimanti bet koki valstybės narės pripažintą leidimą vairuoti, net ir nepagrįstą oficialiu dokumentu, o ne tik leidimus, patvirtintus išduodant vairuotojo pažymėjimą ar lygiavertį dokumentą.
- 32 C. Popescu savo argumentus, be kita ko, grindžia šios nuostatos formuluote rumunų kalba, kurioje pateiktas žodžių junginys „drept de conducere acordat“, kuriame yra žodis „drept“, paprastai reiškiantis pačią teisę, o ne suteiktą teisę patvirtinantį dokumentą, ir žodis „acordat“, kuris pažodžiui reiškia „pripažintas“ arba „suteiktas“ ir gali būti susijęs tiek su teise, tiek su ją patvirtinančiu dokumentu.

- 33 Tačiau, kaip savo išvados 42 punkte konstatavo generalinis advokatas, versijoje prancūzų kalba esanti žodžių junginį „droit de conduire délivré“ aiškinant pažodžiui, ypač atsižvelgiant į įprastą žodžio „délivré“ prasmę, galima manyti, jog Direktyvos 2006/126 13 straipsnio 2 dalies formuluotė reiškia, kad pagal šią nuostatą šios direktyvos reikalavimai neturės įtakos tik iki 2013 m. sausio 19 d. oficialiu dokumentu (paprastai atskiru administraciniu dokumentu) suteiktai aiškiai teisei vairuoti.
- 34 Taigi, atrodo, yra Direktyvos 2006/126 13 straipsnio 2 dalies versijų įvairiomis kalbomis skirtumų.
- 35 Šiuo klausimu reikia priminti, kad pagal suformuotą Teisingumo Teismo jurisprudenciją vienoje iš Sąjungos teisės nuostatos kalbinių versijų vartojama formuluotė negali būti vienintelis šios nuostatos aiškinimo pagrindas ar įgyti pirmenybės prieš kitas kalbines versijas. Sąjungos teisės nuostatos turi būti aiškinamos ir taikomos vienodai atsižvelgiant į visomis Europos Sąjungos kalbomis parengtas versijas. Esant įvairių kalbinių Sąjungos teisės teksto versijų neatitikimų, atitinkama nuostata turi būti aiškinama atsižvelgiant į teisės nuostatų, kurių dalis ji yra, bendrą struktūrą ir tikslą (2016 m. liepos 28 d. Sprendimo *Edilizia Mastrodonato*, C-147/15, EU:C:2016:606, 29 punktas ir 2016 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Breitsamer und Ulrich*, C-113/15, EU:C:2016:718, 58 punktas).
- 36 Pirma, dėl Direktyvos 2006/126 bendros struktūros svarbu pažymėti, kad šioje direktyvoje nustatytas bendras Bendrijos pavyzdžio vairuotojo pažymėjimas, kuriuo siekiama pakeisti įvairius valstybėse narėse galiojančius vairuotojo pažymėjimus, ir įtvirtinta nauja vairuotojo pažymėjimo kategorija mopedams. Šios direktyvos 4 straipsnyje nustatytos ir apibrėžtos įvairios vairuotojo pažymėjimo kategorijos; kiekviena valstybė narė, jau apibrėžusi savo vairuotojo pažymėjimo kategorijas, turi nustatyti direktyvos 4 straipsnyje apibrėžtų kategorijų atitikmenis (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 40 punktą).
- 37 Tokiomis aplinkybėmis Teisingumo Teismas jau yra nusprendęs, kad minėtos direktyvos 13 straipsniu „Ne Bendrijos pavyzdžio pažymėjimų atitikmenys“, kuriame yra šioje byloje nagrinėjamas žodžių junginys „suteikta teisė vairuoti“, siekiama tik išspręsti klausimą dėl teisių, įgytų prieš įgyvendinant šią direktyvą, ir joje apibrėžtų skirtingų vairuotojo pažymėjimų kategorijų tarpusavio atitikmenų (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 41 punktą), t. y. atitikmenų tarp valstybių narių įtvirtintų įvairių vairuotojo pažymėjimo kategorijų ir Direktyvoje 2006/126 numatytų vairuotojo pažymėjimo kategorijų.
- 38 Iš šios jurisprudencijos išplaukia, kad nagrinėjama nuostata yra susijusi tik su seno pavyzdžio vairuotojo pažymėjimų ir naujo bendro Bendrijos pavyzdžio atitikmenimis.
- 39 Ši išvada patvirtinama išnagrinėjus Direktyvos 2006/126 *travaux préparatoires*, iš kurių matyti, kad šios direktyvos 13 straipsnio 2 dalis buvo įtraukta Europos Parlamento iniciatyva: jis pateisino tokį įtraukimą ir nurodė, kad „ankstesnių vairuotojo pažymėjimų pakeitimas“ jokia būdu neturėtų kelti pavojaus netekti įgytų teisių, susijusių su leidimu vairuoti skirtingų kategorijų transporto priemones, ar jas apriboti (šiuo klausimu žr. 2012 m. balandžio 26 d. Sprendimo *Hofmann*, C-419/10, EU:C:2012:240, 42 punktą).
- 40 Antra, dėl Direktyvos 2006/126 tikslo reikia priminti, kad šia direktyva, kaip patvirtina jos 2, 8 ir 13 konstatuojamosios dalys, be kita ko, siekiama pagerinti kelių eismo saugumą.
- 41 Iš tiesų pagal šios direktyvos 2 konstatuojamąją dalį taisyklėmis dėl vairuotojo pažymėjimų prisidedama prie kelių eismo saugumo gerinimo. Minėtos direktyvos 8 konstatuojamojoje dalyje nustatyta, kad „[d]ėl kelių eismo saugumo turėtų būti nustatyti minimalūs vairuotojo pažymėjimo išdavimo reikalavimai“. Tos pačios direktyvos 13 konstatuojamojoje dalyje nurodyta, kad „[i]vedus mopedų kategorijos vairuotojo pažymėjimus, ypač pagerės kelių eismo saugumas jauniausiems vairuotojams, kurie, statistikos duomenimis, eismo įvykių metu nukentia labiausiai“.

- 42 Atsižvelgiant į tai, nors mopedai nepatenka į Direktyvos 91/439 taikymo sritį, ją pakeitusioje Direktyvoje 2006/126 buvo išplėsta ši taikymo sritis ir nustatytas reikalavimas turėti vairuotojo pažymėjimą, skirtą tokio tipo transporto priemonei.
- 43 Pagal šios direktyvos 16 straipsnio 1 ir 2 dalis valstybės narės nuo 2013 m. sausio 19 d. privalėjo nustatyti naują vairuotojo pažymėjimų kategoriją, skirtą mopedams; šiose 16 straipsnio 1 ir 2 dalyse numatyta, kad valstybės narės taiko teisės aktus, priimtus perkeltiant šias minėtos direktyvos nuostatas. Pagal Direktyvos 2006/126 7 straipsnio 1 dalies b punktą tokie pažymėjimai išduodami pareiškėjams, išlaikiusiems teorijos egzaminą ir, jeigu nacionalinės teisės aktų leidėjas taip yra nusprendęs, praktikos egzaminą ir (arba) sėkmingai perėjusiems medicininę patikrą.
- 44 Nekyla jokių abejonių, kad šiuo reikalavimu, kad mopedų vairuotojai įgytų teorijos žinių ir galbūt praktinių įgūdžių, siekiama padidinti kelių eismo saugumą. Be to, kaip savo išvados 54 punkte pažymėjo generalinis advokatas, tai, kad būtina iš anksto gauti vairuotojo pažymėjimą, kelių eismo taisyklių pažeidimo atveju leidžia taikyti nacionalines nuostatas dėl vairuotojo pažymėjimo atėmimo, sustabdymo, atnaujinimo ir panaikinimo.
- 45 Todėl, kaip savo pastabose teisingai pažymėjo Rumunijos ir Slovakijos vyriausybės, aiškinant Direktyvos 2006/126 13 straipsnio 2 dalį taip, kad valstybėms narėms draudžiama griežtinti iki 2013 m. sausio 19 d. galiojusius leidimo vairuoti mopedus viešuosiuose keliuose suteikimo reikalavimus, būtų trukdoma pasiekti Sąjungos teisės aktų leidėjo užsibrėžtą tikslą pagerinti kelių eismo saugumą.
- 46 Taigi reikia konstatuoti, kad, remiantis sisteminiu ir teleologiniu Direktyvos 2006/126 aiškinimu, jos 13 straipsnio 2 dalis yra susijusi tik su vairuotojo pažymėjimų ir jiems lygiaverčių oficialių dokumentų, kurie jų savininkui aiškiai suteikia leidimą vairuoti, turėjimu.
- 47 Konkrečiai dėl pagrindinės bylos faktinių aplinkybių iš Teisingumo Teismo turimos bylos medžiagos matyti, kad C. Popescu iki 2013 m. sausio 19 d. buvo leista Rumunijoje važinėti transporto priemone, priskiriama prie mopedų kategorijos, dėl to, kad jis turi keturračio, prilyginamo mopedui, registracijos liudijimą ir kelių eismo taisyklių mokymo kursų baigimo pažymėjimą, suteikiantį teisę vairuoti mopedus viešuosiuose keliuose. Todėl, kadangi C. Popescu neturi vairuotojo pažymėjimo ar lygiaverčio dokumento, jis negali remtis minėtos direktyvos 13 straipsnio 2 dalyje numatyta apsauga siekdamas, kad kompetentinga Rumunijos institucija pripažintų, jog jis turi teisę toliau naudotis mopedais viešuosiuose keliuose neatlikdamas papildomų formalumų, ir išduotų šią teisę patvirtinantį oficialų dokumentą.
- 48 Atsižvelgiant į visa tai, kas išdėstyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti taip, kad Direktyvos 2006/126 nuostatos, visų pirma jos 13 straipsnio 2 dalis, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nėra draudžiamas nacionalinės teisės aktas, priimtas siekiant perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę, pagal kurią nebeleidžiama vairuoti mopedų neturint vairuotojo pažymėjimo, išduoto išlaikius egzaminus ar perėjus patikrinimus, panašius į tuos, kurių reikalaujama norint vairuoti kitas motorines transporto priemones.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 49 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (ketvirtoji kolegija) nusprendžia:

2006 m. gruodžio 20 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2006/126/EB dėl vairuotojo pažymėjimų nuostatos, visų pirma jos 13 straipsnio 2 dalis, turi būti aiškinamos taip, kad pagal jas nėra draudžiamas nacionalinės teisės aktas, priimtas siekiant perkelti šią direktyvą į nacionalinę teisę, pagal kurią nebeleidžiama vairuoti mopėdų neturint vairuotojo pažymėjimo, išduoto išlaikius egzaminus ar perėjus patikrinimus, panašius į tuos, kurių reikalaujama norint vairuoti kitas motorines transporto priemones.

Parašai.